

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący)

SSN Adam Redzik (sprawozdawca)

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z protestu M. B.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i Senatu RP zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.,

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 5 grudnia 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

[SOP]

UZASADNIENIE

Pismem z 25 października 2023 r. M. B. (dalej również: „Skarżący”) wniósł protest wyborczy przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych 15 października 2023 r.

Skarżący podniósł zarzuty:

1) kontynuowania głosowania po zakończeniu „ciszy wyborczej” przez okres sześciu godzin;

2) nakłaniania w mediach publicznych do niebrania kart referendalnych, a nawet ich niszczenia, przez co obywatele mogli być pozbawieni podejmowania swobodnej decyzji;

3) zadawania pytań o liczbę kart do głosowania oraz odmowy wydawania kart do głosowania w referendum w przypadku głosowania na podstawie zaświadczenia;

4) publicznie zgłaszanych wątpliwości co do relacji liczby zezwoleń wydanych do liczby zezwoleń przyjętych przez obwodowe komisje wyborcze.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2408, dalej: k.wyb.) przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Według art. 241 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że niewskazanie wymaganych zarzutów i dowodów jest uchybieniem formalnym protestu wyborczego, które skutkuje pozostawieniem go bez dalszego biegu (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 listopada 2019 r., I NSW 242/19; 26 listopada 2019 r., I NSW 283/19; 20 listopada 2019 r., I NSW 167/19; 19 listopada 2019 r., I NSW 191/19).

Ponieważ Skarżący nie wskazał żadnych dowodów na potwierdzenie okoliczności powoływanych w treści podniesionych zarzutów, protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że powyższe regulacje – oraz odnoszące się do nich orzecznictwo – bezpośrednio wiążą się z funkcją

protestu wyborczego. Postępowanie w sprawie protestów wyborczych ma bowiem na celu zapewnienie ochrony osobie uprawnionej do udziału w wyborach przed przestępstwami i deliktami, które utrudniają lub uniemożliwiają korzystanie z przysługujących jej praw w nieskrępowany i efektywny sposób. W związku z tym przedmiotem zarzutu powinny być takie okoliczności, wskutek których naruszenia doznał własny, rzeczywisty i aktualny interes prawny osoby wnoszącej protest.

Sąd Najwyższy wskazywał wielokrotnie, że protest wyborczy nie może mieć charakteru abstrakcyjnego, czyli ograniczać się do postawienia ogólnych zarzutów co do potencjalnych naruszeń Kodeksu wyborczego lub przestępstw przeciwko wyborom w skali całego kraju, o których wnoszący protest jedynie słyszał, a które nie mają żadnego związku z jego osobą (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 listopada 2019 r., I NSW 201/19; 26 listopada 2019 r., I NSW 338/19; 21 listopada 2019 r., I NSW 235/19; 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19).

W związku z powyższym należy zauważyć, że wszystkie podniesione zarzuty dotyczą zjawisk o charakterze ogólnym, bliżej niesprecyzowanym co do czasu i miejsca, a Skarżący nie podnosi, aby był świadkiem przedstawianych zjawisk ani nie wskazuje jakich osób lub komisji wyborczych dotyczą zarzucane nieprawidłowości.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 241 § 3 k.wyb., pozostawił protest bez dalszego biegu.

[ms]

[ał]